

Силабус

Теорія та практика перекладу з англійської мови

2021-2022 навчальний рік

Освітня програма	«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, друга – німецька)»
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Викладач	Артем ПОЛУЛЯХОВ
Кафедра	іноземних мов і методики викладання, ауд. 203, корпус БДПУ 56
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-in-mov/composition-kaf-in-mov/
Контактний телефон	+380 95 617 23 71
Е-mail викладача	ya_patriot@ukr.net
Графік консультацій	вівторок, 11.00-12.00, ауд. 203, корпус БДПУ 56

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	16 год.	14 год.	60 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.	4 год.	82 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: англійська

Ключові слова: переклад, перекладач, перекладознавство, теорія перекладу, практика перекладу, види перекладу, письмовий переклад, художній переклад

Мета курсу полягає в ознайомленні студентів з основними положеннями лінгвістичної теорії перекладу. Курс також має на меті навчити розпізнавати лексичні та граматичні труднощі перекладу і адекватно перекладати ті чи інші мовні одиниці з англійської мови на українську та навпаки.

Предметом навчальної дисципліни є концепції, положення і спостереження, що стосуються перекладацької практики, способів і умов її здійснення, різних факторів, що мають на неї прямий або непрямий вплив.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати**: основні етапи історичного розвитку теорії і практики перекладу; особливості письмового перекладу; особливості усного перекладу; стандартні методики пошуку, аналізу і обробки матеріалу дослідження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти**: перекладати письмово з англійської мови на українську та навпаки різні види текстів; перекладати усно без попередньої підготовки, перекладати письмово з англійської мови на українську та навпаки; ставити дослідницькі завдання і знаходити адекватні способи їх рішення.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ЗК 09. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ПРН 07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності. ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють. ПРН 14. Використовувати мову(и), що

<p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК 03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.</p> <p>СК 06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>СК 08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>СК 09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.</p>	<p>вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p> <p>ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p>
---	---

Зміст курсу:

Theme 1. Theoretical and methodological aspects of translation. Translation as a notion and subject, significance of translating, ways of translating (literal translating, verbal translating, word-for-word translation, the interlinear way/method of translating, literary translating), machine translation, kinds of translating (the written from a written matter translating, the oral from an oral matter interpreting, the oral from a written matter interpreting, the written translating), translation in teaching of foreign languages, descriptive and antonymic translating.

Theme 2. A short historical outline of European and Ukrainian translation. Translation and interpretation in ancient countries of the Near East. The first European translations and appearance of two different ways/principles of translation. Translation during the Middle Ages, in Kyivan Rus' during the 10th – 13th centuries, translation and translators during the late 19th early 20th centuries, translation in Ukraine during the last decade of the 20th century, translation and culture. The historical circumstances and preconditions of birth and development of Ukrainian criticism of literary artistic translation in the 20th century. The main established principles of faithful translation and their realization in the practice of conveying the poetic and prose works by the outstanding translators (M. Zerov, M. Ryl'skyi, V. Pidmohyl'nyi, V. Mysyk, M. Lukash, Borys Ten, Ye. Popovych, Ye. Drobyazko, Yu. Lisnyak, D. Bobyr and others).

Theme 3. Lexicological Aspects of Translation. The main rules of conveying different English sounds in Ukrainian translations of proper nouns. Rules of translating the names of companies, corporations, firms and their equivalent bodies in English and Ukrainian. Rules of translating the names of streets, squares, and residential areas from Ukrainian into English. Methods of conveying the nicknames of people in English and Ukrainian (the general rule and exceptions). The main way of distinguishing between the genuine internationalisms and loan internationalisms. The main lingual and extralingual factors influencing the translation of phraseological/idiomatic and set expressions. The nature and ways of translating approximate idiomatic/phraseological analogies. The possible ways of translating national idiomatic expressions. The descriptive method of translating idioms.

Theme 4. Lexico-Grammatical Aspects of Translation. The most general contextual realizations of meanings of the nominalizing and emphatic articles. The means of expressing their meanings in Ukrainian. The most common contextual meanings of the definite article and means of expressing them in Ukrainian. The most common contextual meanings of the indefinite article and means of expressing them in Ukrainian. The structural peculiarities of the word-combinations referred to as asyndetic substantival/noun clusters. Ways of faithful expressing the meaning of the two-componental asyndetic noun clusters with extended/expanded adjuncts or heads of the NP+NP (noun phrase+noun phrase) type. The approaches to faithful translating of the four-, five- and more componental asyndetic substantival clusters with and without the preceding attributes to their component nouns. The structure of the word-combinations preferred in spoken English and in belles-lettres works instead of the multi-componental asyndetic substantival clusters. The nature of modality and the main means of expressing it in English and Ukrainian.

Theme 5. Semantic Aspects of Translation. The monosemantic/referential meaning of the source language units and principles of their faithful translation. The possible difference between the ways of translating sense units at language level (out of context) and their translation at speech level (when used in a contextual environment). The role of the source language context in the semantic discrimination and faithful

translation of sense units missing or having no corresponding lexical equivalents in the English, Ukrainian or bilingual dictionaries. The most common features of the belles-lettres or publicistic/newspaper style texts and name the ways of their faithful expression/rendering in the target language.

Методи навчання: лекції та дискусії основані на наукових статтях, вправи та міні-проєкти.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим теоретичним матеріалом, здатність обговорювати дискусійні проблеми англійської лексикології, активна участь у практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проєктор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю та підсумкового контролю і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять. Лекційні заняття оцінюються на основі зроблених конспектів лекцій. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Підсумковий контроль передбачає перевірку теоретичних знань та практичних навичок. Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання під час поточного контролю та підсумкового семестрового контролю (екзамену) (50+50=100) та вираховується за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Лекційні заняття	8		
Практичні заняття	42		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен	50		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	1-17	18-25	26-29	30-32	33-39	40-45	46-50
	F	FX	E	D	C	B	A
Лекційне заняття 1	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 2	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 3		1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 4			1	1	1	1	1
Лекційне заняття 5				1	1	1	1
Лекційне заняття 6					1	1	1
Лекційне заняття 7						1	1
Лекційне заняття 8							1
Всього	2	3	4	5	6	7	8
Практичне заняття 1	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 2	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6

Практичне заняття 3	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 4	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 5	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 6	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Практичне заняття 7	2,1	3,1	3,5	3,8	4,7	5,4	6
Всього	15	22	25	27	33	38	42
Максимальна кількість набраних балів	17	25	29	32	39	45	50

Таблиця 3. Шкала оцінювання підсумкового контролю

Кількість балів, набраних під час підсумкового контролю	Оцінка за шкалою ЄКТС
45-50	A
39-44	B
33-38	C
29-32	D
25-28	E
18-24	FX (з можливістю повторного складання)
1-17	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Таблиця 4. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.
2. Карабан В. І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с.
3. Кіщенко Ю. В. Вступ до перекладу (завдання для самостійної роботи до модульної атестації) : навч.-метод. посібник для студентів I курсу спеціальності «Переклад». Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. 48 с.
4. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Київ: Юніверс, 2003. 264 с.
5. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: Нова книга, 2003. 448 с.
6. Мирам Г., Гон А. Професійний переклад. Київ: Ника-Центр, 2003. 135 с.
7. Нестеренко Н. М., Лисенко К. В. A Course in Interpreting and Translation. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
8. Шпак В. К. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти. Київ: Знання, 2005. 310 с.

Додаткові

1. Алексеев И. С. Профессиональный тренинг переводчика. Санкт-Петербург: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. 288 с.
2. Бреус Е. В. Основы теории и практики перевода с русского на английский: учебное пособие. 2-е изд., испр. и доп. М: Изд-во УРЛО, 2000. 208 с.
3. Виноградов С. Введение в переводоведение. Москва: ИОСОРАО, 2001. 194 с.
4. Казакова Т. А. Практические основы перевода. Санкт-Петербург: «Издательство Союз», 2001. 320 с.
5. Миньяр-Белоручева А. П., Миньяр-Белоручев К. В. Английский язык. Учебник устного перевода. Москва: Изд-во «Экзамен», 2004. 350 с.

Інформаційні ресурси

1. Библиотека БДПУ. URL: www.bdpu.org/library
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. URL: www.bartleby.com/reference
4. URL: www.netword.demon.co.uk/www_b
5. URL: www.wordsmyth.net
6. URL: <http://search.thesaurus.com>
7. URL: http://humanities.uchicago.edu/for_ms_unrest/webster.form.html
8. URL: www.multilex.ru/online.htm
9. URL: www.medialingua.ru
10. URL: www.lingvo.ru/lingvo/index.asp
11. URL: www.ets.ru